

Nord-Fron kommune

2640 VINSTRA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Rannveig Helgesen, 62 55 11 75

Tillatelse til skadefellingsforsøk på gaupe i deler av Nord-Fron kommune

Fylkesmannen i Innlandet viser til telefonsamtale med Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor kl. 17:03 og kl. 21:02 søndag 23. juni. Det ble muntlig ble framsatt søknad om skadefelling av gaupe.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Innlandet skadefellingstillatelse på én - 1 - gaupe i deler av Nord-Fron kommune. Tillatelsen gjelder fram til fredag 28. august kl. 12:00. Nord-Fron kommune er ansvarlig for fellingsforsøket.

Nærmere vilkår følger av dette brevet.

Bakgrunn

Statens naturoppsyn dokumenterte på kvelden 22. august ett lam tatt av gaupe i området ved Kviknehøgda, Nord-Fron vestside. Skaden var helt fersk. Statens naturoppsyn opplyste på morgenen den 23. august at det var gjenfunnet et lam til ca. 500 meter fra den påviste gaupeskadene fra kvelden før, og at dette også trolig var tatt av gaupe. Sno undersøkte lammet på kvelden og dokumenterte at det var gaupeskadet, Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor søkte da om skadefellingstillatelse. Tillatelse til skadefellingsforsøk ble gitt muntlig søndag kveld kl 21:02 pr. telefon til Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

"Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom (...)

Vedtaket etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte (...)"

Rovviltforskriften § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):
"Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark*
- b. skadenes omfang og utvikling*
- c. potensialet for fremtidige skader*
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35."

Etter § 9 i rovviltforskriften kan Fylkesmannen gi løyve til felling for å hindre framtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda ev. Miljødirektoratet, jf. forskriften §§ 8 og 13. Rovviltnemnda for region 3 Oppland har vedtatt en skadefellingskvote på 1 gaupe gjeldende fra 1. juni 2020 – 15. februar 2021. Pr. i dag er det ikke felt dyr av kvoten.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene opptrer i levedyktige bestander i deres naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke føre til at målet i § 5 blir fraveket, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på annen måte eller i annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Dette er konkretisert nærmere gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 3. Bestandsmålet for gaupe i Oppland er 5 årlige ynglinger.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i loven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har benyttet eksisterende kunnskap om gaupe i behandlingen av saken, jf. § 8. Siste nasjonale bestandstall er publisert i rapporten *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge 2020*, av Nina/Rovdata (rapp nr. 1846). I perioden 2018-2020 er det påvist 5-7 årlige ynglinger av gaupe i fylket, med et snitt på 6 årlige ynglinger. For første gang siden 2011 er det nasjonale bestandsmålet på gaupe nådd (66,5 familiegrupper i 2020 ref. Rovdata).

Gjennom statusrapporter fra Rovdata og annen informasjon fra overvåkingen og skandinaviske forskningsprosjekt på gaupe er det god kunnskap om den samla belastningen som gaupebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Ut over enkelte påkjørsler og predasjon skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling. Tilfeller der det nylig har skjedd angrep som også ligger an til å fortsette, ligger i kjernen av virkeområdet for når Fylkesmannen kan gi fellingstillatelse etter § 9 i rovviltforskriften. Det aktuelle skadeområdet ligger utenfor forvaltningsområdet for gaupe, jf. forvaltningsplanen og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. På søknadstidspunktet var det to lam som var påvist drept av gaupe. Det er tre beitelag som har sau i det aktuelle skadeområdet, Kvikne og Sorperoa beitelag, Breistulen beitelag og Kvam vestsida beitelag, og det er totalt 5-6000 sau i området.

Ut fra at det er mye sau i området, samt i tilgrensende områder, anser vi at potensialet for videre tap fortsatt er relativt stort, jf. § 9 b og c. Området hvor skaden har skjedd er i beiteprioritert område. Fylkesmannen anser at det foreløpig ikke er hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre alternative forebyggende tiltak til felling på dette tidspunktet, som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade ut fra den akutte tapssituasjonen, jf. rovviltforskriften § 9 d. Vi anbefaler at kommunen/beitelaget intensiverer tilsynet i området, men at dette må skje etter nærmere dialog med fellingslaget.

Fylkesmannen har vurdert den samlede belastningen som gaupebestanden er, og vil bli, utsatt for, og mener at vedtaket ikke er i strid med prinsippet i § 10 i naturmangfoldloven. Ut fra ovennevnte vurderer vi at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, og vi har således lagt liten vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Etter vår vurdering er § 11 ikke relevant her. Vi legger til grunn at den nasjonalt fastsatte fordelingen av antall ynglinger av gaupe til de ulike forvaltningsregionene, og rovviltnemndas geografisk differensierte forvaltning av gaupe i Oppland oppfyller de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Innlandet skadefellingstillatelse på én – 1 – gaupe i deler av Nord-Fron kommune. Fellingstillatelsen varer til fredag 28. august kl 12.00. Nord-Fron kommune er ansvarlig for fellingsforsøket.

Følgende vilkår gjelder for fellingstillatelsen:

1. Skadefellingstillatelsen gjelder fra 23. juni kl. 21.00 til fredag 28. juni kl. 12.00.
2. Skadefellingstillatelsen gjelder Nord-Fron kommune vest for E6.
3. Skadefellingsforsøket skal rettes mot skadevoldende individ. Innsatsen bør styres mot der tapene sist har skjedd, og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Dersom det gis fellingstillatelser i flere områder samtidig, vil fellingstillatelsen inndras umiddelbart om kvoten for betinget skadefelling blir fylt.
5. Det skal kun benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstillende kravene til jakt på gaupe, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst. Deltakere i skadefellingslaget skal ved bruk av rifle ha avlagt skyteprøve for storviltjakt, og være registrert som lisensjegere.
6. Fylkesmannen og Statens naturoppsyn skal uten opphold underrettes om alle tilfeller hvor dyr påskytes, såres eller felles. Dersom dyr blir skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Skytter plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på skadefelling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.
7. Skadefellingstillatelsen gis til Nord-Fron kommune. Kun personer som er oppnevnt til kommunale skadefellingslag i de berørte kommunene kan delta i skadefellingsforsøket. Kommunen skal sende en oversikt over deltakerne i skadefellingslaget til

Fylkesmannen, dersom dette ikke er gjort tidligere i år. Det forutsettes at dette brevet sendes til alle som deltar i skadefellingslaget, samt at alle medlemmene på skadefellingslaget kjenner til de generelle gjeldende bestemmelsene i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.

8. Ansvarlig skadefellingsleder kan, dersom det vurderes som aktuelt, selv ta kontakt med SNO for eventuell bistand. Slik bistand kan bestå av f.eks. kompetanseoppbygging/ opplæringstiltak. SNO vil vurdere eventuelle henvendelser bl.a. med bakgrunn i egen kapasitet.
9. Ansvarlig fellingsleder skal rapportere *hver tredje dag* om fellingsforsøket til Fylkesmannen i Innlandet på telefon 970 29 840. Dersom det ikke er noe nytt å melde kan denne rapporteringen gjøres per SMS. Dersom det blir gjort observasjoner av gaupe eller avdekkes nye skader, skal Fylkesmannen ha beskjed om dette.
10. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
11. Gaupe felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger fremvise felt dyr for SNO for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra SNO, politi eller Fylkesmannen.
12. I henhold til rovviltforskriften § 9a kan deltakere fra kommunale fellingslag få godtgjøring knyttet til fellingsforsøket. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Fylkesmannen setter en økonomisk ramme på kr. 10 000,- til dette skadefellingsforsøket. Det gis i tillegg tilsagn om inntil kr. 5 000,- til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). I tillegg til fastsatt maksimal døgnpris (1 600,- pr. døgn), skal kommunene også beregne feriepenge og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor de nevnte rammen fra Fylkesmannen. Rammen er å betrakte som endelig for den perioden tillatelsen varer. Dersom kommunen mener det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at rammen bør økes, må det tas kontakt med Fylkesmannen i forkant. Kommunen må sørge for at deltakerne i fellingslaget fører timelister og oversikt over antall kjørte kilometer og andre utgifter. *Kommunen skal sende sin fellingslogg, med detaljert oversikt over utgifter knyttet til fellingsforsøket til Fylkesmannen i Innlandet innen tre dager etter endt fellingsforsøk.*

Vi gjør oppmerksom på at fellingsleder *daglig skal rapportere på Miljøvedtaksregisteret* om fellingsforsøket, se vedlagte veileder. Dette er en ny rutine fra og med 2020.
13. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen, jf. at unger er avhengige av mordyret på denne tiden av året. De tiltak som er mulige for å unngå at familiegruppe felles, skal være iverksatt.
14. Fylkesmannen vil godtgjøre bruk av sporhundekvipasjer direkte, etter avtale med hver enkelt ekvipasje.

Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Klagerett

Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningsloven. Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuelle klage på vedtaket skal adresseres til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i innlandet.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Rannveig Helgesen
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- Veileder for rapportering i Miljøvedtaksregisteret
- Veileder for skadefellingsforsøk

Kopi:

Fellingsleder
Statens naturoppsyn
Politiet
Mattilsynet